

[Steen Folke]

nogen som helst betingelser for bistanden. U-landene eller de pågældende modtagere må anvende den til det, de finder de har behov for.

Det er klart, at det efter vores mening bør indgå i overvejelserne, om bistanden faktisk bliver brugt til at realisere en fattigdomsorienteret linje. Vi mener, det er det, der skal være målet med bistanden. Hvis et land modtager bistanden og så bruger den til noget helt andet, så har vi ret til at sige: så er det slut, så er forudsætningerne misligholdt, det var ikke meningen; vi har givet til jer, fordi vi havde tillid til, at I ville bruge det, sådan som I har lagt det frem i en eller anden form for udviklingsstrategi. Hvis ikke det viser sig at være tilfældet, kan man smække kassen i.

Vi mener altså, at modtagerne skal kunne disponere suverænt over midlerne, man skal ikke kunne blande sig mere fra giverlandets side i, hvordan det skal gøres. Et af problemerne i den forbindelse er jo, at den indblanding i så høj grad bruges netop til at varetage erhvervsinteresser. Det er en stor del af problemet ved hele den danske u-lands-hjælp.

Evalueringsproblemet blev berørt i et vist omfang i den tidligere debat. Udenrigsministeren sagde noget om det. Vi mener, der er brug for en meget kraftig styrkelse af den evalueringsindsats, der gøres. Vi er ikke spor imponerede over, at man har oprettet en evalueringsenhed bestående af én medarbejder, men vi mener først og fremmest, at der er brug for en uafhængig evaluering. Jeg forstod på ministeren, at det mente han i og for sig også der kunne være brug for med passende mellemrum. Jeg håber ikke, de mellemrum bliver for store. Det er den form for evaluering, der virkelig er brug for. Vi må understrege nødvendigheden af, at det er uafhængige forskere, som faktisk gennemfører en sådan evaluering. En intern administrativ evaluering er noget helt andet. Det er der sikkert også brug for, men det er noget helt andet, og det kan ikke træde i stedet for en evaluering baseret på et arbejde udført af selvstændige og uafhængige og kritiske forskere.

Oplysningsarbejdet mener vi bør styrkes ganske betragteligt. Der er altså også lavet et kompromis mellem socialdemokratiet og regeringen, kunne man forstå, gående ud på, at

der bliver lidt flere midler til den uafhængige oplysningsvirksomhed. Til gengæld tager man bevillingerne til Danidas oplysningsvirksomhed fra bistandsmidlerne. Det synes vi er yderst beklageligt. Det er et spørgsmål om 2 mill. kr. Oprigtig talt synes vi, det er for dårligt, at man skal tage et beløb af den størrelsesorden af de samlede bistandsmidler.

Endelig er der det sidste punkt i vores forslag. Det drejer sig om Danidas placering i forhold til administrationen af hele bistanden. Vi synes, det er et problem, at Danida i den grad er underlagt udenrigsministeriet og udenrigspolitikken med alt, hvad dertil hører, karrieresystemet. Jeg er godt klar over, at der er medarbejdere i Danida, som ministeren var inde på det, som faktisk ikke indgår i rotationen i udenrigsministeriet, men vi mener, at det burde være det almindelige, ja, faktisk enerådende, at det burde være folk, som i særlig grad arbejdede med disse problemer, som stod i spidsen for administrationen og i praksis forvaltede bistanden. Jeg kan forstå, at det kan vi ikke blive enige med regeringen om – det var nok heller ikke at forvente – men jeg vil gerne afvise udenrigsministerens tidligere henvisning til den almindelige turnusgennemgang fra administrationsdepartementets side. Denne almindelige turnusgennemgang og dens resultater, som har ført til ændringer for 2 år siden, kan ikke i sig selv være noget argument imod at underkaste Danidaadministrationen en undersøgelse – ikke ud fra de principper, som finansministeriet undersøger den slags ud fra, men ud fra det ene hovedprincip: hvad er relevant for den bedste administration af u-landsbistanden? Jeg mener, en kritisk gennemgang af Danida ud fra det kriterium ville føre til andre synspunkter på, hvad der er en hensigtsmæssig administrativ opbygning, end det, der bliver resultatet af finansministeriets gennemgang af administrationen.

Jeg skal ikke forlænge debatten mere. Nogle synes sikkert, at jeg har gjort det rigtigt ved faktisk at tage disse to beslutningsforslag alvorligt, men jeg må indrømme, at jeg synes altså, at hvis der er nogle, der har opført sig urimeligt i denne sammenhæng, så er det dem, der har fejlet forslagene til side uden så meget som at værdige dem overhovedet konkrete kommentarer. De indeholder afgjort elementer, der overhovedet ikke indgik i den debat, vi har haft tidligere.